

Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):
Titel | Title:

Udgivet af Johannes Wildt.
Den danske Student Christian C.....s
rædselfulde, men sandfærdige Begivenheder
under den rasende Pest i Kjøbenhavn 1711 ...

Udgivet år og sted | Publication time and place: Kjøbenhavn : trykt hos E. A. H. Møller & Birck,
1831

Fysiske størrelse | Physical extent: 16 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

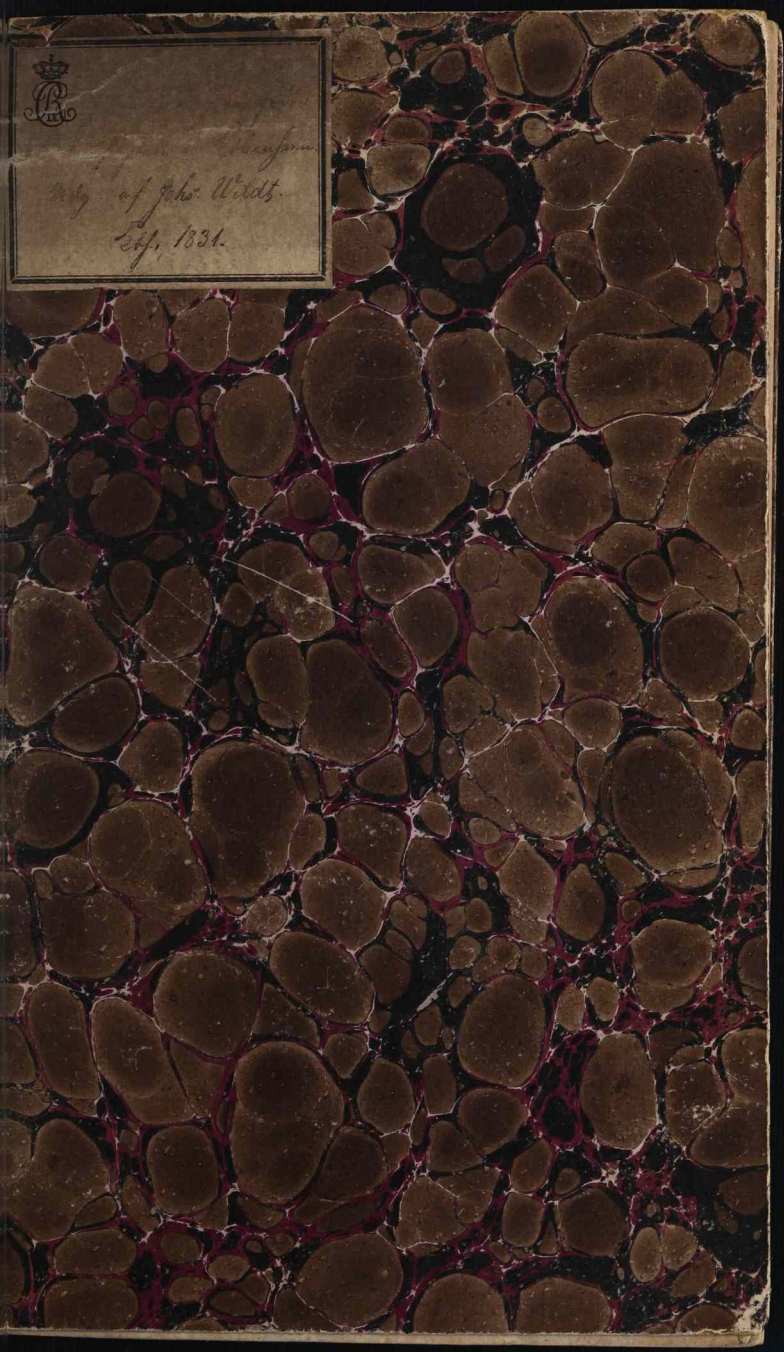
UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

*Copy of John Wildt.
Esp. 1831.*

57.-306.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130021687880

Den danske Student

Christian C.....S

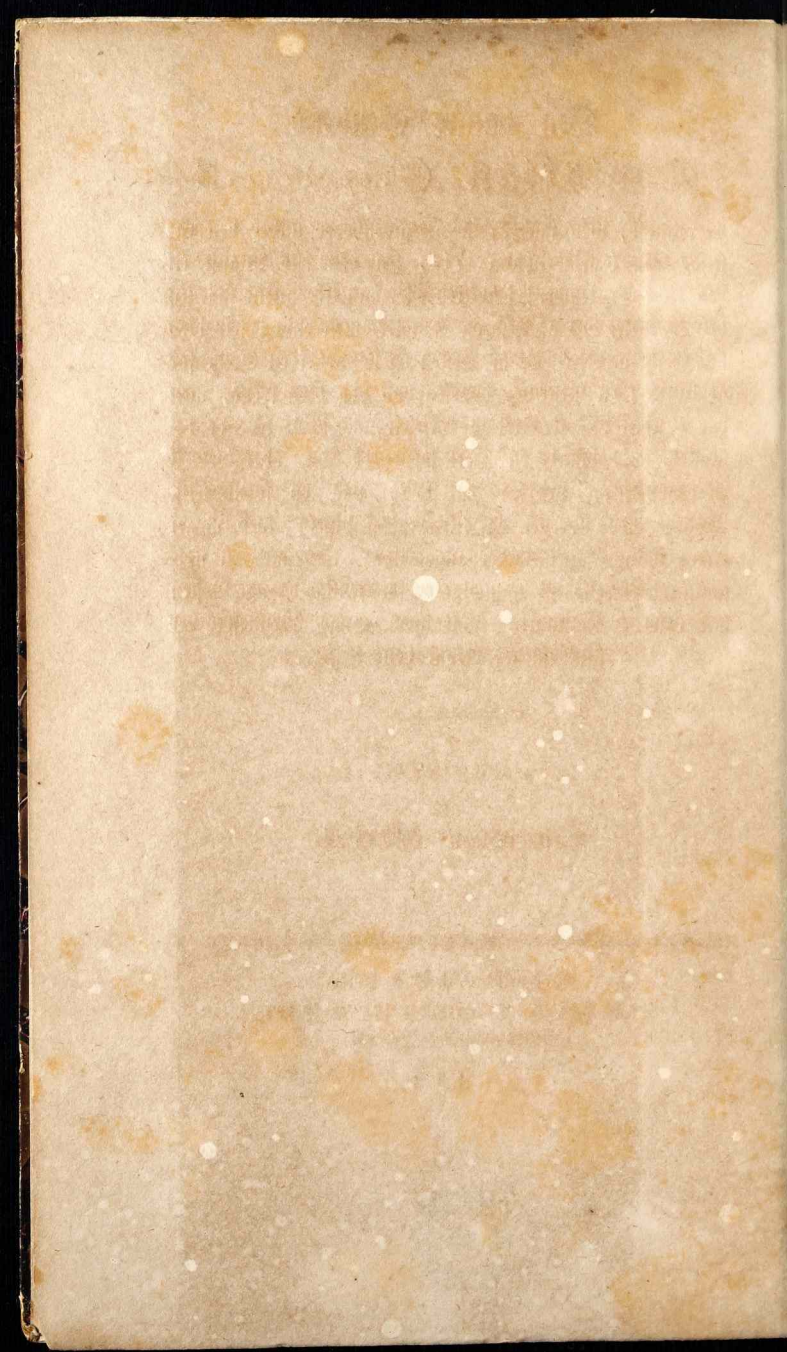
rædselsfulde, men sandfærdige Begivenheder under den rasede Pest i Kjøbenhavn 1711, fra den 1ste August til den 15de September; i hvilken Tid, han ikke allene saae sin hele Familie, døe af Pest og Hunger, men endog selv blev anseet for at være død af Pesten og stoppet i en Sæk, for at kastes i en Pestkule, hvorfra han dog blev frelst, men havde siden den skrækkelige Skjebne, at blive levende begravet, og, blandt en Deel forpestede Liig, overgivet til Forraadnelsen, hvorfra han dog, paa en forunderlig Maade, blev udrevet og tilbagegivet Livet; med meget Mere, hans Begivenheder angaaende; tilligemed en nøiagtig Beskrivelse om de mange og forskjellige Gange Pesten har raset i Danmark, samt hvor mange Mennesker der stundom ere blevne dens Offere.

Udgivet
af
Johannes Wildt.

Kjøbenhavn.
Trykt hos E. N. H. Møller & Virck,
Naadhuusstræde No. 45.

1831.

Paa en Tid, da Cholera morbus udbreder Rædsel, Død og Elendighed over Menneskeslægten og allerede har trængt sig ind i Hjertet af det ellers saa sunde Norden, hvor den fra Østersøens anden Bred, ligesom udpuster sin Randes fule Gift mod vort Fødelands lykkelige og frugtbare Grænder, vil muligen nedenstaaende Beretning, Pesten i Danmark angaaende, ikke være overflødig og blive læst med Interesse. Den meddeles derfor her ligesaa nøiagtigen som jeg, efter at have samlet hvad jeg, denne Landeplage betræffende, har fundet i gamle Bøger, deels ogsaa af gamle forlængst afdøde Folk, derom har hørt fortælle. Meget muligt, at der oftere, end jeg har anført, har været Pest i Danmark, da dette frygtelige Onde, især i Oldtiden og Middelalderen, har været meget almindeligt, men Efterretningerne om det, ere indhyllede i et uigjennemtrængeligt Mørke. Nedenstaaende Beretning, drage man ikke i Tvivl. Den er aldeles overeensstemmende med Sandhed, ligesom det er aldeles sandfærdigt, at Christian C....., der blev født i August 1683, og døde den 8de Mai 1755, virkeligen har igjennemgaaet de her fremsatte Begivenheder, der vare af en meget afgjørende Virkning paa hans tilkommende Skjebne, og bestemte ham til at forlade sine Studeringer for at leve som Hændværker, at den

Vige hvis Hjerte han i en saa rædselsfuld Tid vandt, Intet skulde mangle i Fremtiden; hvilket ogsaa fuldkommen lykkedes for ham. Endnu lever der en talrig Flok af hans Afkom. Muligen, at der blandt Disse kunde være Noget, der ikke ønskede deres Stammefaders Navn bekjendtgjort. Jeg har derfor betjent mig af ovenstaaende Prikker efter Begyndelsesbogstavet til hans Familienavn. De af den forlængst Afdødes Familie, der, inden de læste disse Blade, kjendte noget til hvad der her, ved Tradition bevaret, er fremsat, vil ved mig, om de maatte ønske det, kunde erholde en næriere Efterretning om denne deres Stamfader og hans Huustroe, der hedde Anna P. G..... og døde den 5te August 1778, noget over fire og firsindstyve Aar gammel. Vi ville lade den Paagjældende selv tale, hvilket som oftest, igjennem een af hans Efterkommeres Mund var Tilfældet, naar dette Emue, hvilket dog ikke stete ofte, for en lille Kreds i det fortrolige Tusmørke, i min Barndom, var Gjenstanden for en fortrolig Samtale.

"Min Moder, som jeg elskede inderlig, var en ubemidlet Enke, og levede af en lille Pension, som den gode Enkedronning, Charlotte Amalia, hvem hun havde tjent, gav hende. Dette satte hende dog i Stand til, at lade mig følge min Tilbøielighed og studere. Men jeg var ikke saa snart blevet Student, før jeg maatte søge mig en Huuslærerplads, for ikke at være min Moder, der foruden mig havde tre andre Døtre at ernære, formeget til Byrde; hvilken jeg fandt hos en Godseier i Nærheden af Frederiksborg, der havde mange Børn. Han var veltilfreds med mig, og jeg tilbragte sex meget lykkelige Aar i hans Huus, indtil den rasende Pest 1711, der blottede vor Egn for Beboere, og bortrev min gode Herre, med hans hele Fa-

millie, udbrod. Saalænge Kjøbenhavn, hvor Pesten med frygtelig Vælde rasede, ikke var indsluttet af Militaire, fik jeg hver Uge Brev fra min gode Moder, der stedse glædede mig med den Efterretning, at hun og mine Søstre endnu ikke vare angrebne af Pesten, hvilket de tilskrev den Omstændighed, at de boede i det Oldenborgske Horn paa Østergade, hos den tydske Barbeer Rötke Küster, der ved et Middel, som han anvendte, kunde sikke Folk for Smitten, hvilket man sagde; og min Moder troede det fuldkommen, og var temmelig rolig — dog paalagde hun mig i alle sine Breve, ikke at komme til Kjøbenhavn, hvor Dødeligheden dagligen tiltog. Det var, som om Pesten, midt i den almindelige Ødelæggelse, vilde skaane mig; thi jeg var den eneste Levende paa Stedet. Men da jeg havde begravet den sidste af dets Beboere, den gode Huusmoder, kunde jeg ikke længere holde ud at være paa den store øde Gaard. Jeg vilde til Byen, for at erfare om min Moder og mine Søstre endnu levede; og det at den var spærret, skrækkede mig ikke. Jeg var let og smidig, og troede derfor, skjult af Mørket, at kunde krybe over Volden, hvilket ogsaa lykkedes for mig, og jeg kom ind i det ulykkelige Kjøbenhavn, over hvilket Dødens Morderengel med sine sorte Vinger svævede, den 1ste August om Morgenen noget før Solens Opgang.

Det var en skræffelig lummer Nat. En qualm Hede slog mod mit Bryst, saa at den næsten stemte for mit Veir og truede med at standse Aandedraget. Jeg var blevet træt, og satte mig derfor paa en Steen ved Volden. Solen stod idetsamme op og viiste mig de skræffelige Gjenstande, der omgave mig: trende døde halvsforraadnede Menneſker, der, trods det strænge Lovbud, strax at jorde de Døde, dog laae ubegravne ved Volden og maatte tjene til Føde for nogle forfultne Hunde, der stode og stode i deres stinkende Legemer.

Med Forfærdelse og Mobbhydelighed, vendte jeg mit Ansigt fra dette skrækkelige Syn, og ilede over Kultorvet ned af Kjøbmagergade til Østergade, for at komme til min Moder og mine Søstre. Mange Huse og Gaarde vare bemalede med sorte Kors, hvis Betydning jeg kun altfor vel forstod, og vidste, at Folkene i dem enten for en Deel eller ganske vare uddøde. Selv det Oldenborgske Horn, der tilhørte den tydske Barbeer, hos hvem min Moder boede, havde et sort Kors paa Døren — dog var jeg saa lykkelig, at finde min Moder og mine Søstre levende; men, desværre — den Første var stærkt angrebet af Pesten. Hendes Hals og Ansigt var stærkt ophovnet af sortagtige Pestbylder, og hun vinkede mig fra sig med Hænderne, for ikke at meddele mig Smitten og græd høit af Sorg over, at jeg, tvertimod hendes Ønske, var kommet ind i den besængte Stad. Hun vidste ikke, at Adelæggelsen var forholdsmaasig lige saa stor paa det Sted hvorfra jeg var reist, for, om muligt, at yde hende Hjælp og Bistand.

Min Sorg over den Tilstand, hvori jeg traf min gode Moder, var meget stor, og den blev i den højeste Grad forøget, da hun femte Dagen efter min Ankomst døde af Pesten, hvoraf min ældste Søster allerede var angrebet. Den frygteligste Hunger rasede desuden blandt os, da alle Levnetsmidler, formedelst den totale Mangel paa Tilførsel, vare stegne til en umaalelig høi Priis, og vare næsten ikke at faae for Penge, af hvilke vi desuden ingen eiede — og da man vidste, at min Moder var død af Pesten, styede Enhver os, og Ingen vilde kjøbe noget af vort Tøi, uagtet jeg faldt for mindre end en Tiendedeel af hvad det havde kostet os. I otte Dage, havde vi intet andet at leve af end en Kat, som jeg fangede og dræbte; og da den var fortæret, maatte vi overgive os til at lide den frygtelige Hungerdød. Min Søster, døde ikke allene af Pesten: hun

omkom af Mangel; og vi kunde ikke andet end prise hende lykkelig, fordi hun havde overstaaet den Elendighed, der truede med, muligen meget langsomt, at opsluge os Andre. Vor Nød kjendte ingen Grændser, vi vare overvættede, uudsigelig ulykkelige.

Det var, ligesom at Pesten skaanede mig og mine tvende Søstre, for at overgive os til den langsomme Hændelsen, som Hungeren fører med sig; og fjorten Dage hængsneeg sig for os, efter vor Søsters Død, som fjorten Evigheder. Vi havde i fire Dage ikke faaet den ringeste Næring. Min yngste Søster var saa afkræftet, at hun ikke kunde reise sig af Stedet hvor hun laae, og vi ventede hvert Øieblik, at hun skulde fuldende; hvorfor jeg greb til det eneste Middel jeg syntes der var mig tilovers. Jeg gik ud for at betle os et Par Stykker Brød — men det var, som om den almindelige Elendighed og Omsorgen for eget Livs Bedligeholdelse, havde sløvet Alles Hjerter; thi man afvæiste mig med Haardhed — og jeg fik Intet. Betaget af den forfærdeligste Fortvivlelse kom jeg hjem om Aftenen, og det var neppe, at man vilde tillade, at jeg kom ind i Huset — thi Mester Kuster var død af Pesten. Bort Huus var spærret; og jeg blev kun indladt paa det Vilkaar, at jeg ikke oftere maatte forlade det før Pesten var ophørt. Om Natten havde jeg den grændseløse Sorg, at min Søster døde af Hunger i mine Arme. Næste Morgen blev hun bortslæbt af Pestdragerne, der udsjældte mig, fordi jeg hverken havde Guld, Sølv eller Penge at give dem. De stoppede hende i en stor tjæret Sæk, og hun skulde, som jeg af de føleløse Pestdragere erfarede, uden Kiste, nedkastes i en Kalkgrube paa St. Nicolai Kirkegaard. Mine og min Søsters fortvivlede Skrig, stige forgjæves til Himlen, og vor eneste Trøst var, at vi snart skulde følge efter hende.

Jeg fik nu ifinde at forsøge, om jeg ikke med min eneste tilbageblivne Søster, der var en Pige paa atten Aar, kunde komme ud af Huset, da jeg saa — denne rædsomme Beslutning tog jeg — vilde snige mig ind til en Bager, for at stjæle Brød; og naar vi havde samlet saamange Kræfter at det lod sig gjøre, vilde jeg, med hende, klatre over Volden for at komme ud paa Landet, hvor der dog vare Levnetsmidler at bekomme. Om vi bleve ihjelskudte af de Byen omringende Soldater, var mig ligegyldigt: thi saa havde vi dog Ende paa vor Elendighed. Da det var blevet mørkt, førte jeg derfor min udmattede Søster ned af Trappen — og jeg kom uden stor Bæmselighed ud paa Gaden med hende, da de tvende Mænd der skulde passe paa at ingen uden de dertil forordnede Personer kom ind i Huset, vare, berusede af Brændevin, i et stærkt Klammeri paa den anden Side af Gaden; hvorfor de ikke saae, at jeg med min Søster sneeg mig ud af Gadedøren. Snart vare vi igjennem St. Jørgensgade, komne ud af Østergade til Hvelvingen ved Nicolai Kirkegaard, hvor jeg satte min Søster ned, da hun ikke kunde gaae længere; og jeg besluttede, ved hendes Side, at oppebie Dagens Frembud.

Udmattet af saamange Sjæls- og Legemslidelser, faldt vi begge, støttet op til hinanden, isøvn; og det var høit op paa Dagen, da vi vaagnede. Jeg gjorde nu den Opdagelse, at Døren op til Taarnet var itu og ikke kunde lukkes. For dog at have et Sted hvor vi kunde skjule os i Storm og Uveir, indtil vi kunde komme ud af Byen, steg vi op i Taarnet, hvor der var meget luftigt; og vi besluttede at blive der om Natten, hvilket let kunde lade sig gjøre, da der i flere Uger ikke var ringet med Klokkerne, eftersom de der skulde forrette denne Tjeneste formodentligen vare døde. Det var kun med Møje, og understøttet af mig, at min Søster kunde stige saa høit op, men det lykkedes hende dog

— og medens hun udhvilede sig paa Gulvet, gif jeg ned for at udføre mit Forsæt — at tigge eller stjæle; for at den gode Elisabeth ikke skulde døe af Hunger. Det Sidste som hun havde nydt, var Overladeret af hendes ene Skoe, der var udblødt i Vand, som jeg havde hakket fin med Kaalkniven. Jeg var af en stærkere Natur og kunde bedre hungre. I de sidste Dage, havde jeg ikke nydt andet end Vand.

Mit Forsøg løb meget uheldigt af. Enten havde Vagterne intet Brød, eller ogsaa de Intet vilde give mig, naar jeg bad dem. — Der vare endog de, der truede mig med Prygl og afviste mig med Grovheder; og der var ingen Leilighed for mig til at røve eller stjæle; thi Udsalgsstæderne vare stedsse vel bevogtede. Alt hvad jeg den hele Dag udrettede, var: at jeg opdagede hvilke Vagere der havde Brød, og jeg besluttede, næste Nat, at gjøre Indbrud hos Kaasper: Vager i Wimmelskæftet, der især havde været haard imod mig, hvorfor jeg næie udspejdede Leiligheden hos ham, og især betegnede mig godt det Sted hvor Brødet laae, for at jeg ikke skulde tage feil i Mørket. Det var, som om Skjebnen selv anviiste mig dette Sted, for at redde mit Liv -- thi da jeg var kommet ud paa Gaden, kom der en ung smuk Pige løbende efter mig — og stak mig, med et taarevædet ømt Blik, tvende halve Rugsimler i Haanden.

Denne Piges Narsyn gjorde et besynderligt Indtryk paa mig, og jeg kunde ikke igjen glemme det. Som en Drømmende kom jeg til min vansmægtende Søster, der havde fanget en Ugle i Taarnet, som hun havde plukket og opstaaet. Jeg gif strax ned og afvaskede den. En Kjalderkone togte den for mig, imod at erholde en Hjerdepart af den. Elisabeth og jeg, nød altsaa et vederqvægende Maaltid, hvortil vi drak Vand af en Krukke som jeg havde laant af Kjalderkonen. Da det var blevet mørkt, sov jeg ind

paa Gulvet — og tænkte ikke mere paa at stjæle. Den hulde, fremmede Pige omsvævede mig i Drømme; og da jeg vaagne, var hun min eneste Tanke.

Næste Dag gik jeg atter til Kasper Bager, men ikke for at stjæle. Jeg skammede mig over, at jeg havde havt et slikt Forsæt; og takkede Gud, fordi jeg ikke var kommet til at udføre det. Jeg tilbød Bageren min gode nye sorte Kjole, da jeg troede nok at kunde gaae i Skjortearmer, for tvende Brød; men han afflog, med megen Brede, dette Bytte, og spurgte, om jeg var saa gal at torde forlange tvende Brød for en Kjole der kun var et Halvt værd. Jeg overlod ham den derfor for det halve Brød, og forlod ham, uden at have seet den smukke Pige, som jeg troede var hans Datter.

Efter tvende Dages Forløb, var der ikke en Vid Brød tilbage — og vi maatte atter leve ved det bare Vand. Jeg havde hver Dag, under et eller andet Paaskud, været hos Bageren, for, om muligt, at faa den smukke godmodige Pige at see; men jeg saae hende ikke. Jeg haabede stedsse ved hende at faae, var det endog kun nogle Smuler, for at vedligeholde min Søsters Liv; men hun lod sig ikke tilsyne og mit Haab var forgjæves.

Flere rædselsfulde Dage vare forløbne; i hvilke jeg ikke havde faaet andet at spise, end nogle faae Pøstinafferøder, som jeg fandt i en Have der stod aaben, fordi Folkene der eiede den vare døde. Denne usle Næring, kunde min Søsters svækkede Legeme ikke udholde. Endog min stærke Natur, maatte bukke under for den. Jeg var ofte nærved at omkomme af Mæthed. Hurtig Hjælp var derfor nødvendig, om vi ikke Begge skulde døe af Hunger; dog — siden jeg havde seet hin gode Pige — var den blotte Tanke om at bestjæle hendes Fader (dette troede jeg stedsse at Bageren var) mig udstaalig. Jeg besluttede derfor at henvende mig til Grev Ahlefeldt, der besad en Konges hele Myndighed i den be-

fængte Stad. Jeg bad ham kun om saameget Brød, som min Søster og jeg kunde vedligeholde Livet med. Vi forlangte ikke at blive mættede. Greven var meget tilbøielig til at opfylde mit Ønske; men selv havde han ikke Brødet, som det Offentlige lod uddele, under Hænder; han henviste mig derfor til Bise: Borgermester Johan Eichel; men denne Mand tænkte ikke som Greven. Han afviste mig med megen Haardhed idet han gav mig det Raad, at blive Pestdrager. Jeg fik da, sagde han, foruden min Betaling tvende Pund Brød om Dagen. Han rakte mig derfor et Kort, der hjemlede mig Rettighed til denne affyrlige Bestilling; men jeg skød det fra mig med Afsky, da jeg vidste, at jeg saa uundgaeligen maatte bibringe min Søster Smitten. Ja maaskee, at jeg kunde falde om og døe under Arbeidet — hvilket ved Mange havde været Tilfældet — og da maatte den ulykkelige Pige omkomme af Hunger i Taarnet, som hun var for kraftløs til at forlade.

Det var allerede mørkt, da jeg forlod Borgemeesteren. Den sorteste Fortvivlelse omspændte mit Hjerte. Brød, maatte og skulde jeg have. Det forekom mig, som om jeg ikke længere havde noget Valg. Jeg maatte og skulde stjele. Jeg gik vel over ti Gange forbi Kasper: Wagers Gaard, inden jeg vovede at udføre mit skrækkelige Forsæt. Klokken slog just Tolv, da jeg samlede alt mit Mod, og begyndte at løfte Vindvetsfludet af, hvilket ikke var forbunden med mange Banskkeligheder. Jeg trykkede nu en Nude ind, men forfærdedes heftigt, da Glasset faldt klingende ind i Stuen. Dog tog jeg Mod til mig, aabnede Vindvet og steg ind. Allerede nærmede jeg mig til den store Brødkurv — da Wageren, fulgt af fire af sine Karle, med Lys, styrtede ind og greb mig idet de raabte, at jeg var en Tyv og skulde hænges, eftersom ethvert Tyverie, i Pestens Tid, blev straffet med Døden.

"Hvad er det som I foretager Eder med det unge Menneske?" — hørte jeg en velklingende Stemme at spørge — og saae at den der sporgte, var den smukke Pige der hiin Dag gav mig Brødet. — "Han har jo Intet gjort" — vedblev hun med Sjæleangst og nærmede sig til mig — "I ville dog vel ikke føre ham til Galgen, fordi han kommer til mig — han har lovlig Ret dertil, da Huset er mit og han er min Kjæreste.

Karlene slap mig af deres Hænder. Kasper skjændte paa Pigen — og jeg sank maalsløs ned for hendes Fodder.

Stedet er Dit, Anna! — raabte Bageren med heftig Brede — men jeg er Din Morbroder, Formynder og Arving, og selvfølgelig Din Herre. Du skal ikke troe, at jeg døer af Pesten fordi jeg er syg. Har Du endog forgæbet Dig i denne Knægt, skal han dog ikke blive her i Huset et Minut; og Dig skal jeg indespærre. Karle, kast ham ud af Døren!"

Hans Befaling var neppe blevet givet, før den punctligen var opfyldt; og jeg laae, meget forstødt, paa Gaden og var neppe istand til at reise mig. — Omfider krøb jeg hen under Bindvet, hvor jeg satte mig. Det var en meget kold Septembernat; og det forekom mig, som om Dødens Kulde igjennemisnede mig. Snart faldt jeg i en underlig Dvale, hvori jeg vel kunde høre hvad der foregik om mig, men det var mig umuligt at tale, eller ved noget tydeligt Tegn tilkjendegive, at der var Liv i mig. I denne Tilstand overraskede Dagen mig, og — man tænke sig min Forsætning — jeg mærkede tydeligen, at tvende Pestdragere, der formodentligen ansaae mig for død, stoppede mig i en Sæk, for at kaste mig i Ralkulen paa Frue Kirkegaard. Allerede vare de komne igjennem Skovboegaden til Dyrekjøb med mig, da de bleve standsede af hiin gode Pige, der formaaede dem til, at tage mig ud af Sækken. Imidlertid vare de komne ind

paa Kirkegaarden, hvor jeg blev lagt ned med Hovedet støttet til en Grav, under en Hylde ved Muren, oppe ved den latinske Skole. Pigen indgævede mine Tindinger med Spiritus, og heldede mig lidet af det i Munden, hvorved det omsider lykkedes for hende, at udrykke mig af min Døden lignende Afsmagt. Jeg aabnede atter Pinene, og kunde tale. Anna forlod mig i nogle Diebliske og kom tilbage med Vin og Brød, hvilket Sidste hun dyppe i Vinen og puttede mig i Munden. Jeg bad hende om, at forunde min vansmagtende Søster lidet af denne Baderqvælgelse, idet jeg forsøgte at reise mig op, hvilket dog formædlest min Kraftløshed og Stødet som jeg i Faldet havde faaet, blev mig en Umulighed. Den gode Anna, tilbød sig nu selv at gaae op i Taarnet til hende, og bad mig at forholde mig rolig og stille til hun kom tilbage. Hun vilde givet mig mere af Brødet og Vinen; men jeg nænte ikke at berøve min Søster det, og lod mig nøie med det Par Mundfulde jeg havde faaet.

Anna kunde omtrent have været en Time borte, da jeg saa at fire Karle kom indslæbende med en stor, af gamle Brædder sammenslaaet Kiste. I Karlene, gjenkjendte jeg dem, der, den afvigte Nat, havde grebet og kastet mig paa Gaden; og af deres Samtale erfarede jeg: at den som laae i Kisten, var Bageren, som allerede i tvende Dage havde været angrebet af Pesten, der om Morgenens var død af den. Nu kunde jeg begribe, hvordan det var muligt for Anna, at være saalænge borte fra Huset.

Det blev imidlertid Middag, ja det var allerede langt hen ad Eftermiddagen, og Anna var endnu ikke kommet tilbage. Jeg forsøgte derfor at reise mig op for at komme til min Søster, hvor jeg haabede at træffe hende; men det faldt mig meget besværligt at gaae, og jeg maatte, for at komme fort, støtte mig ved Muren. Efter megen Besvær,

var jeg kommet til Lillekirkestrædet; men her forlod Kræfterne mig aldeles, og jeg sank ned lidet fra Hjørnehuset der er nærmest ved Kirken. Min Devidsthed var næsten borte, og det var kun som i en halvaagen Tilstand, at jeg bemærkede at Væstdragerne kastede mig paa Skuldbrene, bære mig ind paa Kirkegaarden, og kastede mig ned i en uhyre stor Grav, oven paa en Mængde halv forraadnede Liig.

Min Søster var imidlertid død af Hunger. Da Anna kom til hende, var hun nærved at udaande sit sidste Suk, dog var det som om de Draaber Viin hun heldede hende i Munden, styrkede hende noget, thi hun levede nogle Timer derefter; og Anna forlod hende ikke før hun havde fuldendt. Sollen var nærved at gaae ned, da den ædle Pige, der ikke vilde have at hun skulde ligge og forraadne ovenfor Jorden, ved en Karl, lod hende bære ned af Taarnet. Graveren havde allerede begyndt at kaste Graven hvori jeg laae, til med Jord, eftersom der ikke kunde rummes flere Liig i den, da Anna, ved at stifte ham en Guldpenge i Haanden, formaaede ham til at standse med sit Arbejde medens det Liig, som hun medbragte, blev kastet ned i Jorden. Allerede var det skeet, og min Søster laae ved min Side, da Anna blev opmærksom paa mit sorte krøllede Haar og mine Skjortearmer. Snart forsvandt hendes Tvivl aldeles. Hun gjenkjendte mig tydeligen — og for tvende Guldstykker, tog Graveren og den Karl hun havde med sig, mig op af Graven og rystede Jorden af mig — og den uførlignelige Pige, lod mig bære hjem i sin Bopæl, hvor hendes ænne Bestræbelser atter fik mig bragt tillive, og jeg, skjøndt meget langsomt, aldeles gjenvandt min Sundhed.

Jeg havde været lidet over sex Uger i Kjøbenhavn, da jeg oplevede den Rædsel: een Gang at komme i Vestsækken og een Gang at blive levende begravet. Guds Forsorg og den hulde Pige, der siden blev min fjærlige og trofaste Huustroe, frelste mig fra den rædselfulde Død der truede mig. Mit

Liv har siden den Tid, været en Kjæde af Held og Ulykke. I, mine Værn! have tidt undret Eder over, hvorfor der i mit Segl er en Kringle ovenpaa en Bog. Nu er Gaaden løst for Eder. Fra Student, blev jeg Vager. Dog har jeg i min forandrede Stand, aldrig glemt at dyrke og elske Bogen.

Beretning om Pesten i Danmark.

Anno 1350 (under Waldemar den Fjerdes Regjering) var der en rasende Pest i Danmark, som næsten blottede Landet for Indvaanere. Denne Pest fik Navn af den sorte Død, fordi de som døde af den, strax bleve sorte over hele Legeemet. Før dens Tid, var Danmark endnu mere end i vore Dage: et yndigt smilende og frugtbart Land; thi denne Pest var Aarsag i at de uhyre store Heder — som maaskee aldrig ganske blive opdyrkede — i Jylland, ligesom Skovene i Sjælland og paa Hærne saa meget tiltog, da Pesten med sin Andes fule Gift, mere dræbende end Indiens værste Sirocco, foer over de danske Stæder og Landsbyer og efterlod kun Død og Ødelæggelse i sine Fjed. Hele store Kirkesogne og Byer, stode aldeles øde. Der var Ingen til at dyrke Jorden, og et heelt Seculum maatte forsvinde, inden de øde Stæder og Byer atter bleve beboede. — 1412 var der Pest i Danmark. Blandt mange Andre, Høie og Lave, døde Dronning Margaretha af den. — 1448 var der atter Pest i Danmark. Man kan gjøre sig et Begreb om dens Raserie, naar man veed, at ikke engang Kongen, Christopher af Baiern, kunde undgaade den, men maatte blive dens Offer. — 1539 (under Frederik den Første) var der en stor Pest i Kjøbenhavn som blev kaldet: den engelske Sved, hvoraft der i lang Tid, hver Dag, døde

400 Mennesker. — 1547 og fire Aar derefter, 1551 (under Christian den Tredie), rasede Pesten stærk i Danmark. — 1575 (under Frederik den Anden) græsferede Pesten meget stærkt i Kjøbenhavn. — 1583 (under samme Konge) uddrød Pesten atter i Danmark. I Kjøbenhavn allene bortrev den i kort Tid 9000 Mennesker. — 1601 (under Christian den Fjerde) rasede Pesten atter et heelt Aar i Danmark, og bortrev flere tusinde Mennesker. — 1629 (under samme Konge) var Kjøbenhavn stærkt hjemstøgt med Pest. — 1637 (endnu under samme Konge) rasede Pesten i sin frygteligste Vælde i Danmark. Allene i Kjøbenhavn, bortrev den 50,000 Mennesker. — 1651 (under Frederik den Tredie) kom Pesten til Kjøbenhavn med nogle hollandske Skibe, som overvintrede der, hvor den i faa Maaneder bortrev 10,000 Mennesker. — Den sidste Pest, hvoraf Danmark (under Frederik den Fjerde) har været hjemstøgt, er den som i nærværende Fortælling omtales. Fra Helsingør og dens Omegn — hvor den i kort Tid bortrev 2,310 Mennesker — banede den sig Vej til Kjøbenhavn, hvor den rasede et heelt Aar og bortrev 22,535 Mennesker. Blandt flere høie Personer, der i Kjøbenhavn ere døde af Pesten, nævnes ogsaa den store Gustav Wasas Moder og Søster, der, af Christian den Anden, fangne vare førte til Kjøbenhavn. De ere begravne paa St. Nicolai Kirkegaard.

